

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 32 IR 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2017 m. lapkričio 7 d. Nr. XIII-703
Vilnius

1 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 32 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„32 straipsnis. Žala aplinkai, aplinkos būklės atkūrimas ir žalos aplinkai atlyginimas

Pripažįstama, kad žala aplinkai padaryta, jeigu yra tiesioginis ar netiesioginis neigiamas poveikis:

- 1) palaikomai ar siekiamai išlaikyti rūšių ar buveinių palankiai apsaugos būklei, taip pat biologinės įvairovės, miškų, kraštovaizdžio, saugomų teritorijų būklei;
- 2) paviršinio ir požeminio vandens ekologinei, cheminei, mikrobinei ir (arba) kiekybinei būklei ir (arba) ekologiniam pajėgumui (potencialui), kaip tai apibūdinta Lietuvos Respublikos vandens įstatyme, taip pat jūros aplinkos būklei, kaip tai apibūdinta Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatyme;
- 3) žemei, tai yra žemės užteršimas, kai teršalai pasklinda žemės paviršiuje, įterpiami į žemę ar po ja (į žemės gelmes);
- 4) kitiems aplinkos elementams ar kitoms jų funkcijoms.

Gamtos išteklių naudotojai ir asmenys, vykdančios ūkinę veiklą, (toliau – ūkio subjektai) privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išvengta žalos aplinkai, žmonių sveikatai ir gyvybei, kitų asmenų turtui ir interesams, o padariusieji žalos aplinkai privalo kuo skubiau imtis veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksnių skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo. Padariusieji žalos aplinkai asmenys taip pat privalo aplinkos ministro nustatytais atvejais atkurti aplinkos būklę, taikydami aplinkos atkūrimo priemones aplinkos ministro nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai žala aplinkai šio įstatymo nustatyta tvarka pripažįstama žala, darančia reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai (išskyrus reikšmingą neigiamą poveikį žemei), šią žalą aplinkai padarę

asmenys privalo atkurti aplinkos būklę iki pirminės būklės, taikydami aplinkos atkūrimo priemones aplinkos ministro nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai žala aplinkai šio įstatymo nustatyta tvarka pripažįstama žala, darančia reikšmingą neigiamą poveikį žemei, šią žalą žemei padarę asmenys privalo atkurti aplinkos būklę iki būklės, kai pašalinama didelė grėsmė, kad žemės užteršimas neigiamai paveiks žmonių sveikatą, taikydami aplinkos atkūrimo priemones aplinkos ministro nustatyta tvarka. Pirminė būklė nustatoma pagal turimą informaciją apie geriausią aplinkos būklę, kuri buvo žalos aplinkai padarymo metu ir kuri būtų buvusi, jeigu žala aplinkai nebūtų padaryta.

Padariusieji žalos aplinkai asmenys privalo šio įstatymo nustatyta tvarka atlyginti žalą aplinkai ir kitus susijusius nuostolius, nurodytus šio įstatymo 33 straipsnio antrojoje dalyje. Žalos aplinkai ir kitų susijusių nuostolių dydis sumažinamas asmenų savo lėšomis įgyvendintų priemonių, kuriomis buvo atkurta aplinka ar sumažinta padaryta žala, išlaidų dydžiu.

Žala aplinkai vertinama ir žalos aplinkai atlyginimo dydis apskaičiuojamas pagal aplinkos ministro patvirtintą metodiką, įvertinant pirminę aplinkos būklę (sąlygas), neigiamo poveikio aplinkai reikšmingumą, natūralaus aplinkos atsikūrimo galimybes ir laiką, atliktus veiksmus, užtikrinančius teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksnių skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, taip pat pritaikytas aplinkos atkūrimo priemones.

Žala natūralioms buveinėms ir saugomoms rūšims nelaikomas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24¹ straipsnio 10 ir 11 dalyse, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymo 14, 16 straipsnių ir 17 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka iki ūkinės veiklos vykdymo pradžios nustatytas ir įvertintas neigiamas aplinkos ar jos elementų pokytis, atsiradęs dėl neigiamo ūkinės veiklos poveikio, kuriam esant atsakinga institucija leido vykdyti šią ūkinę veiklą.

Tais atvejais, kai žala aplinkai pripažįstama žala, darančia reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, šią žalą aplinkai padaręs asmuo privalo savo išlaidomis imtis veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksnių skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, ir (arba) aplinkos atkūrimo priemonių aplinkos ministro nustatyta tvarka nepaisant to, kad žalą aplinkai lėmė teršimas, kuris buvo leidžiamas ir atitiko leidimo sąlygas ir teisės aktuose nustatytus aplinkos apsaugos reikalavimus, taikytus teršimo metu. Tais atvejais, kai žala aplinkai nepripažįstama žala, darančia reikšmingą neigiamą poveikį aplinkai, žalos aplinkai atlyginimo dydis neskaičiuojamas ir nereikalaujama jos atlyginti, taip pat nereikalaujama imtis veiksmų, užtikrinančių teršalų ir

(arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksnių skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, ir (arba) aplinkos atkūrimo priemonių, jei žalą aplinkai lėmė teršimas, kuris buvo aiškiai leidžiamas ir visiškai atitiko leidimo sąlygas ir teisės aktuose nustatytus aplinkos apsaugos reikalavimus, taikytus teršimo metu.“

2 straipsnis. 33 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 33 straipsnio antrąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Aplinkos ministerija, jai pavaldžios ar kitos valstybės ar savivaldybių institucijos pagal kompetenciją ieškinius dėl žalos aplinkai bei kitų nuostolių atlyginimo gali pareikšti ūkio subjektui arba kitam asmeniui, padariusiam aplinkai žalos arba sukėlusiam neišvengiamą (realią) žalą aplinkai grėsmę, per penkerius metus nuo dienos, kurią buvo nustatytas atsakingas ūkio subjektas ar kitas asmuo arba buvo baigtos taikyti žalos aplinkai prevencijos priemonės, veiksmai, užtikrinantys teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksnių skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, arba aplinkos atkūrimo priemonės, atsižvelgus į tai, kuri iš minėtų aplinkybių atsirado vėliau. Žalos aplinkai dydis apskaičiuojamas šio įstatymo 32 straipsnio ketvirtojoje dalyje nustatyta tvarka, kitų nuostolių dydis apskaičiuojamas įvertinus žalos aplinkai prevencijos priemonių, veiksmų, užtikrinančių teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksnių skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, ir (arba) aplinkos atkūrimo priemonių vykdymo, žalos aplinkai ar neišvengiamos (realios) žalos aplinkai grėsmės, taikytinų aplinkos atkūrimo priemonių alternatyvų įvertinimo, taip pat administracinių, teisinių, vykdymo išlaidų, duomenų surinkimo, stebėsenos ir priežiūros išlaidas.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 32 straipsnio antroji dalis įsigalioja 2018 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministras iki 2017 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Žalos aplinkai atvejais, nustatytais iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Aplinkos apsaugos įstatymo 32 straipsnio antrosios dalies įsigaliojimo, aplinkos atkūrimo priemonių

taikymo procedūros baigiamos pagal teisės aktus, galiojusius iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Aplinkos apsaugos įstatymo 32 straipsnio antrosios dalies įsigaliojimo.

4. Žalos aplinkai atvejais, nustatytais iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Aplinkos apsaugos įstatymo 32 straipsnio šeštosios dalies įsigaliojimo, veiksmai, užtikrinantys teršalų ir (arba) kitokių darančių žalą aplinkai veiksnių skubią kontrolę, sulaikymą, pašalinimą ar kitokį valdymą siekiant sumažinti ar išvengti didesnės žalos aplinkai, neigiamo poveikio žmonių sveikatai ar tolesnio aplinkos elementų funkcijų pablogėjimo, ir (arba) aplinkos atkūrimo priemonių taikymo procedūros baigiami pagal teisės aktus, galiojusius iki šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Aplinkos apsaugos įstatymo 32 straipsnio šeštosios dalies įsigaliojimo.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė